

КОРИСНИЧКО УПУТСТВО У ВЕЗИ БРИСАЊА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ОБВЕЗНИКА ПДВ

УВОД:

Ово корисничко упутство представља материјал намењен обвезницима ПДВ који желе да се бришу из евиденције ПДВ, уколико су у претходних 12 месеци остварили укупан промет мањи од 8 милиона динара, односно уколико престају да обављају делатности и с тим у вези бришу се из регистра код надлежних органа.

Обвезници ПДВ могу да поднесу захтев за брисање из евиденције ПДВ, сходно Закону о ПДВ, од 1. јануара 2013. године.

1. УКИДА СЕ БРИСАЊЕ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПДВ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

1.1. Сходно члану 32. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност («Сл. гласник РС», бр. 93/12, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама) брисана је одредба члана 39. Закона о ПДВ, којом је прописано да надлежни порески орган, по службеној дужности, а по спроведеном поступку, врши брисање обвезника из евиденције за ПДВ, ако је обвезник остварио укупан промет у претходној календарској години у износу мањем од 2.000.000 динара. Наведена одредба се примењује од 31. децембра 2012. године, сходно члану 52. Закона о изменама и допунама.

Према томе, узимајући у обзир напред наведено, Пореска управа не врши брисање по службеној дужности од 1. јануара 2013. године.

Брисање из евиденције ПДВ обвезника, почев од **1. јануара 2013. године**, може да се врши на основу захтева за брисање поднетог од стране обвезника ПДВ.

1.2. Чланом 51. Закона о изменама и допунама, прописано је да обвезник ПДВ, који се определио за обавезу плаћања ПДВ до 15. јануара 2012. године, може, да поднесе захтев за брисање из евиденције за ПДВ у складу са Законом о ПДВ, надлежном пореском органу почев од 1. јануара 2014. године.

Према томе, обвезници који су се определили за обавезу плаћања ПДВ до 15. јануара 2012. године (сходно члану 33. став 3. и члану 34. став 5. Закона о ПДВ, „Службени гласник РС“ бр. 84/04, 61/05, 61/07), могу да поднесу захтев за брисање почев од 1. јануара 2014. године.

2. КО МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА БРИСАЊЕ?

2.1. Подношење захтева за брисање од стране обвезника ПДВ који је у претходних 12 месеци остварио промет мањи од 8 милиона динара

Захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ може да поднесе:

- **обвезник** који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 8.000.000 динара;

- **мали обвезник из члана 33. став 5. Закона о ПДВ** који се определио за обавезу плаћања ПДВ, по истеку рока од најмање две године од подношења евиденционе пријаве прописане у складу са Законом о ПДВ надлежном пореском органу, уколико испуњава услове за престанак обавезе плаћања ПДВ;

- **пољопривредник из члана 34. став 8. Закона о ПДВ** који се определио за обавезу плаћања ПДВ, по истеку рока од најмање две године од подношења евиденционе пријаве прописане у складу са Законом о ПДВ надлежном пореском органу, уколико испуњава услове за престанак обавезе плаћања ПДВ.

Мали обвезник је лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8 милиона динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8 милиона динара.

Укупним прометом се сходно Закону о ПДВ, сматра промет добара и услуга који је опорезив ПДВ и за промет који је у складу са чланом 24. Закона о ПДВ ослобођен од плаћања ПДВ, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (члан 33. став 6. Закона о ПДВ).

Захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ подноси се на **Обрасцу ЗБПДВ - Захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ.**

Захтев се подноси надлежном пореском органу, непосредно на шалтеру или путем поште, закључно са последњим даном календарског месеца у којем је обвезник престао да обавља ПДВ активност.

Надлежни порески орган је:

1) за правно лице и предузетника - организациона јединица на чијем подручју има седиште;

2) за пољопривредника и друго физичко лице - организациона јединица на чијем подручју има пребивалиште;

3) за правно лице које је сврстано у великог пореског обвезника - Центар за велике пореске обвезнике;

4) за сталну пословну јединицу страног лица (огранак и др) - организациона јединица на чијем подручју има место пословања или седиште.

Седиштем, се сматра и место пословања сталне пословне јединице страног лица.

Захтев за брисање подноси се закључно са последњим даном календарског месеца у којем је обвезник престао да обавља ПДВ активност.

На пример, ако обвезник престаје да обавља ПДВ активност 1.1.2013. године, захтев за брисање може да поднесе до 31.01.2013. године.

Наведени обвезници, почев од **1.1.2013.** године, могу у току календарске године да поднесу захтев за брисање, уколико су у претходних 12 месеци остварили промет мањи од **8.000.000** динара.

На захтев обвезника за престанак обавезе плаћања ПДВ, надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ (члан 38а став 1. Закона о ПДВ).

2.2. Подношење захтева за брисање из евиденције ПДВ од стране обвезника који се бришу из регистра привредних субјеката

Обвезник ПДВ који престаје да обавља делатност дужан је да поднесе захтев за брисање надлежном пореском органу, најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом (члан 38а став 2. Закона о ПДВ).

3. ПОСТУПАЊЕ ПОРЕСКОГ ОБВЕЗНИКА КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО ЗАХТЕВ ЗА БРИСАЊЕ

3.1. Обвезник је дужан, сагласно члану 40. став 1. тач. 1) - 3) Закона о ПДВ, да на дан престанка ПДВ активности:

1) **изврши попис добара**, укључујући опрему, објекте за вршење делатности и улагања у објекте, као и датих аванса, по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза у складу са Законом о ПДВ и да о томе сачини пописну листу;

2) **изврши исправку одбитка претходног пореза** за опрему, објекте и улагања у објекте у складу са Законом о ПДВ;

3) **утврди износ претходног пореза** за добра, осим за опрему, објекте и улагања у објекте у складу са Законом о ПДВ за које је извршио исправку пореза, и дате авансе.

3.2. Обвезник је дужан да у пореској пријави ПППДВ, поднетој уз захтев за брисање, сходно одредби члана 40. став 2. Закона о ПДВ искаже као дуговани порез, и то:

1) **износ претходног пореза који је остварио на залихе добара;**

2) **износ исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, укључујући и за улагања у објекте која су извршена почев од 1.1.2013. године, а за која постоји обавеза исправке одбитка;**

3) **износ претходног пореза за остала добра;**

4) **износ претходног пореза за дате авансе.**

Пореска пријава се подноси за порески период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности. Нпр. уколико обвезник престаје са ПДВ активношћу 1. јануара 2013. године, подноси пореску пријаву за период од 1. јануара до 1. јануара 2013. године.

3.3. Обвезник који престаје да обавља ПДВ активност, а поседује фискалне касе, дужан је да усклади податке у својим фискалним касама (не исказује пореске стопе, већ означава промет знаком „А“), почев од дана престанка ПДВ активности.

4. САДРЖИНА ПОПИСНЕ ЛИСТЕ

Садржина пописне листе је уређена чланом 9. став 2. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ ("Сл. гласник РС", број 123/12), пописна листа садржи податке о:

- 1) опреми за вршење делатности коју обвезник поседује на дан престанка ПДВ активности, а за коју постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза;
- 2) објектима за вршење делатности, које обвезник поседује на дан престанка ПДВ активности, а за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза;
- 3) другим добрима које обвезник поседује на дан престанка ПДВ активности, а по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза;
- 4) улагањима у објекте за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза на дан престанка ПДВ активности;
- 5) улагањима у објекте за која би постојала обавеза исправке одбитка претходног пореза да су завршена до дана престанка ПДВ активности;
- 6) датим авансним средствима по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза.

Подаци о опреми и објектима за вршење делатности које обвезник поседује на дан престанка ПДВ активности, а за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза, који се уносе у пописну листу су подаци о:

- 1) називу и опису опреме, односно врсти, опису и локацији објеката;
- 2) набавној цени, односно цени коштања опреме, односно објеката, без ПДВ;
- 3) износу ПДВ који је обвезник имао право да одбије по основу набавке, односно производње опреме, односно објеката;
- 4) моменту прве употребе опреме, односно објеката;
- 5) износу исправљеног одбитка претходног пореза за опрему, односно објекте.

Подаци о другим добрима, који се исказују у пописној листи, садрже податке о:

- 1) називу и врсти добара;
- 2) количини добара;
- 3) набавној цени, односно цени коштања добара, без ПДВ;
- 4) износу ПДВ који је обвезник имао право да одбије по основу набавке, односно производње добара.

Подаци о улагањима у објекте за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза на дан престанка ПДВ активности, који се исказују у пописној листи, садрже податке о:

- 1) врсти, опису и локацији објекта у који је извршено улагање;
- 2) вредности извршеног улагања у објекте, без ПДВ;
- 3) датуму завршетка улагања у објекте;
- 4) износу ПДВ који је обвезник имао право да одбије по основу улагања у објекте;

5) износу исправљеног одбитка претходног пореза за улагања у објекте.

Подаци о улагањима у објекте за које би постојала обавеза исправке одбитка претходног пореза да су завршена до дана престанка ПДВ активности, у пописну листу се исказују, подаци о:

- 1) врсти, опису и локацији објекта у који је извршено улагање;
- 2) вредности извршеног улагања у објекте, без ПДВ;
- 3) износу ПДВ који је обвезник имао право да одбије као претходни порез по основу улагања у објекте.

Подаци о датим авансима по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза, у пописну листу исказују се подаци о:

- 1) износу авансне уплате, без ПДВ;
- 2) износу ПДВ обрачунатог по основу авансне уплате;
- 3) износу ПДВ који је обвезник имао право да одбије као претходни порез по основу авансне уплате.

5. ПОСТУПАЊЕ ПОРЕСКОГ ОРГАНА У ПОСТУПКУ БРИСАЊА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПДВ

Надлежни порески орган спроводи поступак контроле по примљеном захтеву, у оквиру којег врши контролу података исказаних у пописној листи, као и исказаних података у пореској пријави. Такође, порески орган врши увид у своје службене евиденције, евиденције које обвезник води у складу са Законом о ПДВ, пословне књиге, као и друге доказе, који опредељују обавезу обрачунавања пореза.

Приликом спровођења поступка, води се рачуна да не дође до двоструког опорезивања промета добара и услуга ПДВ, односно до неопорезивања промета добара и услуга на који треба да се плати ПДВ (нпр. у случају када обвезник за набављена добра није имао право на одбитак претходног пореза, не постоји обавеза исказивања, као дугованог ПДВ, по основу исте набавке).

У поступку контроле се врши увид у статус поднетих пореских пријава у претходном периоду (за претходне пореске периоде), да ли је укупан промет остварен у претходних 12 месеци у односу на дан престанка ПДВ активност мањи од 8.000.000 динара (осим код обвезника који је поднео захтев за брисање због престанка обављања делатности), да ли су правилно исказани подаци у пописној листи (у зависности од података које је обвезник исказао у пописној листи вршиће се провера и одговарајуће аналитичке евиденције). **Наиме, обвезник у пописној листи, између осталог, исказује податке о залихама добара, опреми и објектима за вршење делатности, као и другим добрима (која не представљају залихе, а за које је обвезник остварио право на одбитак претходног пореза) и која су евидентирани у пословним књигама обвезника.** Такође, вршиће се увид и у аналитичке картице датих аванса, као и друге податке који су исказани у пописној листи, а од значаја су за правилно утврђивање исправке одбитка претходног пореза.

Порески обвезник у пореској пријави исказује износ исправљеног одбитка и износ претходног пореза, као дуговани ПДВ (члан 40. став 2. Закона о ПДВ).

Сходно одредби члана 51. Закона, ПДВ се у наведеном случају плаћа:

- у року од 15 дана од дана подношења пореске пријаве за обвезника ПДВ који је поднео захтев за брисање из ПДВ евиденције;
- до дана подношења захтева за брисање из регистра за обвезника који престаје да обавља делатност.

Уколико обвезник који је поднео захтев за брисање из евиденције ПДВ, у својој нпр. пријави за неки претходни порески период је исказао негативан износ на пољу 110 (опција „НЕ“ – определио се за порески кредит), а у пореској пријави коју подноси са захтевом за брисање исказе дуговани ПДВ, плаћа износ који одговара разлици исказане пореске обавезе у последњој пореској пријави и неискоришћеног пореског кредита. У сваком конкретном случају обвезник измирује своју обавезу у износу који одговара задужењима који има по овом основу на својој аналитичкој картици код Пореске управе.

У случају када се у поступку контроле утврди да обвезник није правилно исказао износ ПДВ у својој пореској пријави (с тим у вези је утврђена већа обавезу од пријављене), доноси се решење којим се утврђује износ пореске обавезе и налаже се пореском обвезнику износ ПДВ за уплату.

6. ПОТВРДА О БРИСАЊУ

Након спроведеног поступка контроле у којем је утврђено да су испуњени услови за брисање из евиденције обвезника ПДВ, као и да је обвезник измирио обавезе по основу ПДВ, издаје се потврда о брисању.

Потврда о брисању се издаје се на **Обрасцу ПБПДВ - Потврда о брисању из евиденције обвезника ПДВ**, и иста садржи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме и адресу обвезника, ПИБ;
- 2) **датум престанка ПДВ активности** (датум који је обвезник навео на захтеву за брисање, а у обрасцу ПППДВ коју је поднео уз захтев, наводи период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности). Нпр. уколико обвезник престаје да обавља ПДВ активност на дан 1.1.2013. године, захтев за брисање поднесе тог или другог датума, најкасније до 31.01.2013. године, уноси у образац пореске пријава период за који подноси пореску пријаву 1.01.2013.-1.01.2013. године.
- 3) датум брисања из евиденције за ПДВ (датум када је порески орган извршио брисање из евиденције обвезника ПДВ);
- 4) место издавања потврде (седиште пореског органа који је издао потврду);
- 5) датум издавања потврде о брисању из евиденције ПДВ (датум када је порески орган издао потврду о брисању);

Порески обвезник, почев од дана престанка обављања ПДВ активности (датум који је обвезник навео у захтеву за брисање) не издаје рачуне у којима исказује ПДВ, не обрачунава и не плаћа ПДВ, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да подноси пореске пријаве за ПДВ. У сваком случају, неопходно је да обвезник добије потврду о брисању из евиденције ПДВ, без обзира што се датум престанка ПДВ

активности и моменат издавања потврде о брисању и самог брисања из евиденције ПДВ, разликују.

За обвезнике који су поднели захтев за брисање из евиденције ПДВ, за време трајања поступка провере од стране пореског органа, на сајту Пореске управе у делу евиденције обвезника ПДВ, ће стајати напомена да је код одређеног обвезника у току поступак по захтеву за брисање из евиденције ПДВ, како би се омогућило свим обвезницима да располажу са наведеном информацијом као битном за обављање своје делатности и исказивања података у својој пореској пријави.

Уколико обвезник жели да добије додатне информације, на располагању је и Контакт центар Пореске управе, као и надлежна организациона јединица ПДВ која администрира ПДВ.

ПОРЕСКА УПРАВА - ЦЕНТРАЛА